

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 13

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Se făcură codrii iarăși de aramă,
Frunzele căzură, iar s-au ofilit.
Tot ce-a fost lumină astăzi se destramă,
Dar ca altădată tot n-ai mai venit. [...]

Stau în orice noapte, așteptând la masă,
Cu lumina-aprinsă până către zori,
Și-ți aștept zadarnic pasul de mătasă
Ce preschimbă vorba-n aur și culori.

N-ai venit de secol, parcă niciodată,
Mi-ai uitat tristețea, gândul mi-ai uitat,
Nu mai știi când singuri ședeam noaptea toată
Și plângea cu frunze teiu-nfiorat.

Pun și-acuma cheia tot la locu-n care
O găseai pe vremuri, tot acolo-n cui.
Plopu-aprins de toamnă ca o lumânare,
Luminează locul cu lumina lui.

Îți aduc aminte, iar se face rece,
Nu mai pot rămâne dacă întârzi,
Stau și-acum în strada Mierlei, cincisprezece,
În aceeași curte cu aurării...

Virgil Carianopol, *Poeziei*

Textul 2

Simina Diaconu: *Mi se pare că ce scrii tu sună foarte bine, oriunde ai scrie (în cărți, pe blog, pe facebook). Care o fi explicația? Talent, multe cărți citite, sensibilitate la nuanțe, la ritm?*

Veronica D. Niculescu: Mulțumesc mult, ce pot să spun? Dacă ar fi să scotocesc acum după un răspuns, ar fi tot cel de la începuturi: cred că eu scriu fiindcă nu sunt un bun vorbitor. Am crescut într-o familie unde se vorbea destul de mult, iar glasul meu mic nu se prea auzea. Am devenit devreme conștientă de absurdul vorbitului. Am renunțat să încerc. Cel mai adesea, tânjeam după liniște. [...] Mi-am dorit mult să cânt. Mi-a lipsit curajul de a sta singură pe o scenă [...]. Nu am putut cânta niciodată în fața cuiva. Scrisul pare, astfel, singurul concert convenabil, posibil. Tastatura poate că-mi este un instrument muzical. Lumina care licăre într-o bufniță de ceramică albă, pe marginea biroului, mi-e singurul reflector. Să cântăm. Nu ne-aude nimeni.

S.D: [...] *Ce contează mai mult dacă vrei să ajungi scriitor, perseverența sau talentul?*

V.D.N.: Oare poate să răspundă cineva? Eu cred că e nevoie înainte de toate de un licăr interior, de o poftă, o patimă ca o sete, un gol, un dor de ceva. Iar acel ceva e pur și simplu o viață, o altă viață care se deschide când scrii o poveste. Este iluzia fermecătoare că spui, că ridici din cuvintele tale o lume, altfel inexistentă – asta ne sucește mințile și ne cheamă mereu spre poveste. Munca vine după acel licăr, dar este extrem de importantă. Să renunți, să te desprinzi de aici ca să fii prezent acolo. Să fii dispus să trăiești mai izolat. Să închizi ușa. Să șlefuești îndelung la pietroi. Am văzut foarte mulți oameni talentați care nu își pot decupa acest timp, care nu înțeleg că trebuie pur și simplu să se rupă din goana de zi cu zi ca să-și facă locul și timpul de scris. Să muncească din greu. E un al doilea job, dacă vreți. Cere foarte multe din tine [...].

S.D: *De ce preferi să scrii proză scurtă? Doar știi că e mai greu și că se citește mai puțin!*

V.D.N.: E foarte posibil ca eu să fi început să scriu proză scurtă fiindcă veneam din zona jurnalistică. Oare primele mele povestiri, din volumul de debut, deși se opuneau cu poftă jurnalismului, nu erau înrudite cu reportajele (ca dimensiune, să zicem, poate și ca ritm al poveștii)? Niște anti-reportaje? M-am întrebat. În

următoarele două volume de proză scurtă m-am îndepărtat tot mai tare și de temele inițiale, și de format. Am abandonat o anumită nuanță de senzational care cred că se simte în primul volum – unde mă interesa neapărat subiectul, trebuia să se întâmple ceva, ceva special. Al doilea e complet diferit. La al treilea, *Roșu, roșu, catifea*, am căutat simplitatea stilului, și am găsit-o povestind despre copii, și am căutat ornamente mai sofisticate, și le-am găsit povestind despre bătrâni. Dar înainte de asta am scris un basm, iar apoi am scris *Simfonia animalieră*, care nu-s volume de proză scurtă, ci se plimbă pe o graniță alunecoasă, ca și cartea nouă pe care o finisez acum – un amestec de proză și narațiune în versuri. Îmi doresc să mai scriu proză scurtă, foarte scurtă. Dar, la fel de mult, îmi doresc să scriu o singură poveste lungă, foarte simplă și limpede, ușor de înțeles, aparent ușor de brodat, și cu un mare semn de întrebare ascuns în pădurea asta de lucruri simple și clare.

S.D: Traducerea e considerată muncă de creație. Știi că naște entuziasm, dar te și epuizează. Nu există riscul să te supradozezi cu literatură? Și citind, și traducând, și scriind.

V.D.N.: Ba da. Există riscul epuizării când trăiești doar traducând. Epuizare în atâtea privințe. [...] Am tradus douăzeci de cărți și m-am gândit că poate ar cam trebui să mă opresc, măcar pentru o vreme. Dar ce să fac? M-am gândit, când m-am mutat în București, să mă angajez ca florăreasă. Cred că mi-ar plăcea. Dar nici n-am apucat să depun vreun CV. Cine m-ar lua? Nu am experiență. Nu e suficient să cunoști florile, păsările, copacii, să vrei să stai toată ziua cu ochii la ele. La fel cum să fii librar nu înseamnă să îți placă să stai tolănit cu o carte în brațe. Tot astfel, despre traducătorii de literatură or fi destui să creadă că stăm într-un hamac și dictăm vorbe unui sclav mut și docil care cu o mână tastează, iar cu alta leagănă o frunză uriașă de colocazie, să ne mai răcorească pe după urechioare.

S.D: „Singurul meu sport preferat e mersul pe jos. Plimbările lungi, cărora Sibiul le e favorabil. Am citit că bunicii care se plimbă mult le spun povești frumoase nepoților la culcare. Mersul pe jos ajută imaginația, e ceva științific dovedit.” (interviu Tiuk). Te plimbi uitându-te în jur sau uitându-te înăuntrul tău?

V.D.N.: Din nou, s-au schimbat multe de-atunci. Am alergat două veri. Dar încă mă plimb mult, foarte mult, fac uneori tururi de câte nouă, zece kilometri. Mă uit la garduri, la pietre, la iarbă, la păsări, la glugile copiilor și la capetele fularilor, fredonez, apoi mă uit la ferestrele luminate ale caselor seara, și tot privind acolo, la vreun glob pământesc de pe un birou, la vreo lampă, la vreo mușcată uscată, mă trezesc că pulsează în mine vreo frază, vreo gând. Dacă aș putea scrie poezie, poate le-aș prinde, pe loc... Dar nu pot. Și toate astea se sting și mor într-o clipă – iar eu trăiesc cu speranța unei lumi de apoi unde toate se-adună, unde toate se transformă. Și deodată, târziu, atunci când nu mă aștept, în vreo poveste, se ivesc din nou lampa, globul pământesc, mușcata uscată.

Interviu cu Veronica D. Niculescu,
realizat de Simina Diaconu, în *Revista de Povestiri*

A.

1. Notează două culori ale toamnei din textul 1.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

În plină toamnă, se aude plânsul

- a) codrului.
- b) mierlei.
- c) plopului.
- d) teiului.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Când s-a mutat în București, Veronica D. Niculescu s-a gândit că ar putea
- a) să devină florăreasă.
 - b) să lucreze într-o librărie.
 - c) să practice atletismul.
 - d) să susțină concerte.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
În textul *Poeziei de Virgil Cărianopol* se evidențiază
- a) bucuria de a scrie proză scurtă.
 - b) dorința de a scrie despre vară.
 - c) melancolia zilelor de iarnă.
 - d) regretul pierderii inspirației.

Răspunsul corect: ☐ .

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Odaia artistului nu are nicio sursă de lumină.		
Așteptarea este însoțită de amintiri.		
Pentru Veronica D. Niculescu, tastatura este asemenea unui instrument muzical.		
Veronica D. Niculescu a lucrat ca jurnalistă, înainte de a deveni scriitoare.		
„Simfonia animalieră” este un amestec de proză și narațiune în versuri.		
Veronica D. Niculescu mărturisește în interviu că și-ar dori să scrie un basm, fiindcă nu a scris niciodată unul.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) **„S.D: Traducerea e considerată muncă de creație. Știu că naște entuziasm, dar te și epuizează. Nu există riscul să te supradozezi cu literatură? Și citind, și traducând, și scriind.**
V.D.N.: Ba da. Există riscul epuizării când trăiești doar traducând. Epuizare în atâtea privințe.”

b) „Dar, la fel de mult, îmi doresc să scriu o singură poveste lungă, foarte simplă și limpede, ușor de înțeles, aparent ușor de brodat, și cu un mare semn de întrebare ascuns în pădurea asta de lucruri simple și clare.”

7. Interpretează, în cel puțin 30 de cuvinte, o figură de stil identificată în textul 1. **6 puncte**

8. Care este emoția transmisă în textul 1? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 90 de cuvinte.

6 puncte

9. Asociază fragmentul extras din *Poezii* de Virgil Carianopol cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre ele.

6 puncte

[illegible]

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) „e-pui-zea-ză”, „in-te-ri-or”.
b) „e-pu-i-zea-ză”, „in-te-ri-or”.
c) „e-pui-zea-ză”, „in-te-rior”.
d) „e-pu-i-zea-ză”, „in-te-rior”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvântul format prin derivare din enunțul „Și deodată, târziu, atunci când nu mă aștept, în vreo poveste, se ivesc din nou lampa, globul pământesc, mușcata uscată.” este

- a) „deodată”.
b) „globul”.
c) „pământesc”.
d) „poveste”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Rescrie enunțul „stăm într-un hamac și dictăm vorbe unui sclav mut și docil”, înlocuind cu un sinonim cuvântul „vorbe” și cu un antonim cuvântul „mut”. **4 puncte**

4. Selectează, din fragmentul următor, două adverbe, precizând felul lor: „Am devenit devreme conștientă de absurdul vorbitului. Am renunțat să încerc. Cel mai adesea, tânjeam după liniște. [...] Mi-am dorit mult să cânt. Mi-a lipsit curajul de a sta singură pe o scenă [...]. Nu am putut cânta niciodată în fața cuiva”.

6 puncte

5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul lor: „Am abandonat o anumită nuanță de senzațional care cred că se simte în primul volum.” **6 puncte**

6. Alcătuieste o propoziție afirmativă, în care adjectivul „simplu” să fie nume predicativ (a) și o propoziție negativă, în care substantivul „plop” să aibă funcția sintactică de complement direct (b). **6 puncte**

(a)

(b)

7. Enunțurile următoare reprezintă mesajul unui scriitor către un novice. Completează spațiile libere cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

Scriitoarea _____ (*a așeza*, indicativ, prezent) în pagină poezii și _____ (*eseu*, plural), fiind ea însăși prima cititoare.

Autorii sunt cei mai _____ (*aspru*) judecători _____ (*scris*, substantiv, singular, genitiv) lor.

— Nu _____ (*a face*, imperativ) asta și tu! Începe prin a scrie!

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Crezi că este important să știi de mic ce meserie îți vei alege?

Scrie un text argumentativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să susții răspunsul la întrebarea de mai sus, valorificând textul 2 și experiența personală/de lectură.

În scrierea textului, vei avea în vedere:

- formularea unei opinii;
- prezentarea a două argumente care să susțină opinia formulată;
- enunțarea unei concluzii;
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

A large rectangular area with a blue border and rounded corners, containing 30 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the box.